

Napok romjai (1993)

A film a II. nagy világháború küszöbén veszi fel a történet fonalát, de a visszaemlékezések révén mégis gyakorlatilag a két világháború között játszódik. Stevens főkomornyik életét és szolgálatban eltöltött éveit követhetjük nyomon. Látjuk, mit áldoz fel, miről mond le, hogy megfelelően alá tudja rendelni magát az urának, amihez hasonló elhivatottságot esetleg csak a szamurájoknál találhatunk. Miközben néztem a filmet, megfogalmazódott bennem az érzés, miszerint ez a szolgálatkészség és a munkának való teljes alárendelődés annyira „japán”. Később utánanéztam, és tudtam meg, hogy ténylegesen egy japán szerző, Kazuo Ishiguro regényét filmesítette meg James Ivory rendező.

A '40-es években járunk, így már sem a korszellem, sem a két világháború miatt nem túl népszerűek a nagy uradalmak, ezért egyre nehezebb személyzetet találni. A film elején Darlington Hallt, Lord Darlington birtokát megveszi egy amerikai üzletember, és arra kéri Mr. Stevenst, hogy vegyen fel maga mellé még pár embert. Főhősünknek eszébe jut régi kolléganője, Miss Kenton, akivel még a kastély fénykorában dolgozott együtt, annak idején pedig még szerelem is szövődött közöttük, noha soha még csak meg sem érintették egymást. A közeledés hiánya teljes mértékben Stevens hűvösségének köszönhető, aki a munkájából adódóan megtanulta elrejtetni érzelmeit. Olyannyira, hogy még a saját apja halálakor sem volt jelen, mert épp egy fontos vacsorát adott a lord. Miss Kenton azonban nem így látja a világot: vágyik a gyengédségre és arra, hogy akkor is kimutathassa szeretetét, ha éppen egy nagyon fontos vacsora zajlik az emeleten.

Az egész filmet végigkíséri a dilemma, miszerint megéri-e egy olyan urat szolgálni, aki morálisan megkérdőjelezhető dolgokat tesz. Elgondolkodtató a felvetés: mikor jár jobban az ember: akkor, ha mindenáron kitart az elvei mellett, miközben meghasonul önmagával, avagy vállalja a felelősséget és mer változni annak árán is, hogy az szinte sosem kényelmes?